

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ,
МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

7-ИЙЛ ЧИКИШИ
№ 167 (1687)
23
АВГУСТ
СЕШАНБА
1960 ИЙЛ
БАҲОСИ
20 ТИЙИН.

СОВЕТ ФАНИ ВА ТЕХНИКАСИНИНГ БУЮК МУВАФФАҚИЯТИ ТАСС АХБОРОТИ

Тарихда биринчи марта жониворлар космосдан Ерга соғ-саломат қайтиб келдилар

Бир кеча-кундузга мўлжалланган тадқиқот проგრессими тугаланиб, ҳайвонларнинг ҳаёт фаолияти ва йўлдош-кемадаги борт системасининг нормал ишлаши тўғрисида маълумотлар олингандан кейин уни орбитадан тушириш ҳақида команда берилди. Кема Ер атрофини 18-март айланганда команда берилди. Йўлдош-кеманинг бошқарув системаси ва тормоз устаночкиси фойда пухта ишлади ва кеманинг белгиланган раёнга туширилишини таъминлади. Ерга қўниш нуқтаси мўлжалланган жойдан 10 километрга фарқ қилди.

Кема қўнган жойга самолёт ва вертолётларда медицина ва техника ходимлари етказилди. Тажриба қилинадиган ҳайвонларнинг ҳаммаси, шу жумладан «Стрелка» ва «Белка» лақабли итлар учушидан ва Ерга қўнгандан кейин ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар. Ҳозирги вақтда космик учушдан қайтиб келган ҳайвонлар ҳар томонлама текширилмоқда. Ишлаб чиқилган аппаратлар учуш вақтида ҳайвонларнинг нормал ҳаёт фаолиятини таъминлади.

Биринчи космонавтлар Ерга қайтиб келдилар

Иккинчи космос йўлдош-кема планетамиз атрофини 17 марта айланиб чиққандан кейин белгиланган раёнда Ерга қайтиб келди. Космонавтлар Белна ва Стрелка ҳамда бошқа жониворлар Ерга эсон-омон қайтиб келдилар.

Учин космосга юборилди. Олимлар итларни систематик кузатиб туришлар. Уларни телевизорлар экранидан кўрдилар. Аслида, учуш вақтининг бир қисми давомида Белна ва Стрелканинг ҳаёти таърибга ўтказувчиларнинг кўз олдига бўлди. Таъқиқотчилар ҳайвонларнинг ҳолатини, уларнинг ҳаракатини кўрдилар, итлардан бирининг овқат еган паёти суратда олинди.

Ҳайвонларнинг асосий физиологик функциялари аҳоли тўғрисида таъсир берувчи аппаратлар етарли даражада аниқ ишлади. Учин давомида жуда кўп элктронкардиограммалар олинди, ҳайвонларнинг юрак оҳанги, қон босими даражаси, нафас олиш ва харанат тезлиги қайд қилинди. Ҳамма маълумотлар кемадан Ерга радио орқали берилди.

Бутун учуш давомида кемада белгиланган муҳит шароити: барометрик босим, температура, ҳавонинг намлиги ва газ состави автоматик суратда сақланиб турди.

Космосда биология соҳасидаги катта тажриба

Ер орбитасига иккинчи космик кеманинг учирлангани муносабати билан ТАСС мухбири СССР Фанлар академиясига мурожаат қилиб, кема учуришининг асосий вазифасини — космос шароитида одамнинг ҳаёт фаолиятини, шунингдек унинг учуши ва Ерга қайтиб келиши ҳавфизациясини таъминлайдиган системаларни янада пухта ишлаб чиқиш вазифасини амалга оширишга доир баъзи изоҳлар беришни илтимос қилди.

Сухбат давомида космос шароитида тирик организмнинг физиологик функциялари ҳолатини контроль қилиш системасига болиқ масалалар ҳам ёритилди. Бунинг учун масофадан тажриба қилинадиган ҳайвонлар танасига бирикитиб қўйилган махсус датчиклар бор. Бу датчиклардан олинган сигналлар махсус радиотелеметрия аппаратлар ёрдами билан Ерга юборилади.

Табиий-илмий билимларнинг тарқатиш ва тарғиб қилиш бўлими шунингдек республика музейининг «Космик» учушлар да томошабинлар билан тавжув. Илмий ходим ўрток И. А. Алексина музейга келувчиларга иккинчи совет космик кемасини қарларда учалгани ҳақида тули маълумотлар бериб туради. Суратда: ўрток И. А. Алексина томошабинга йўлдош-кеманинг учиб ўтган жойини глобусдан кўрсатишмоқда. М. Комлев фотоси.

Орзулар рўёбга чиқади

Мамлакатимиз ҳаёти қувончли воқеаларга бой. Кун сайин янги хуш хабарлар эшитилмоқда. Мана кун кеча ҳам биз — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-техника институтининг коллективини ТАСС ахбороти орқали Иккинчи космик йўлдош-кема учирлангани ҳақидаги хуш хабарини эшитдик.

Иккинчи космик кеманинг муваффақиятли учурилиши кишиларнинг асрлар бўйи фазонини бўйсиндириш ҳақидаги орзуларининг яқин вақтда рўёбга чиқинидан дарак беради.

Тажриба қилинадиган ҳайвонлар билан иккинчи космик кеманинг учурилиши, деб хабар қилишди фанлар академиясида, космосга одам юборишда тарихий проблемани ҳал этиш йўлидаги янги катта қадамдир.

Шунга мувофиқ, олимлар ҳайвонлар устида узоқ вақтдан бери биологик тажриба ишларини планли суратда олиб бормоқдалар. «Лайка» лақабли итнинг маълум учуши Ер йўлдошида ўтказилган шу хилдаги биринчи тажриба бўлди. Уша вақтда тажрибани кенгроқ миқёсда давом эттириш ва ривожлантириш учун қимматли материал ва тажриба тўпланди.

Бу приборлар ёрдами билан нима қайд қилинади? Юрак фаолияти (электрокардиограмма қайд қилинади), қон босими даражаси, сўнгра нафас олиши, таналаги температура, ҳайвонларнинг ҳаракат характери қайд қилинади. Бу аса оғирлик йўқолган шароитда айниқса қизиқарлидир.

Космосга учуш вақтида ҳайвонларнинг ҳаракатини кузатиш учун телевизион система космик кемага биринчи марта ўрнатилди. Бу кузатишлар қизиқарли бўлса керак ва оғирлик йўқолган шароитда учувчи снаряд ичидagi жисмининг аҳоли ҳақидаги билимларини бойи-тади. Кема орбитага чиқиши билан итлар худди шундай аҳолига тушиб қолдилар. Шунинг назарда тутиш керакки, қайд қилувчи мосламалар итларга маълум ҳаракат эркинлигини беради. Итларнинг тикка туришлари, ўтиришлари, ёнбоқлашлари ёки қурсоққа ётишлари мумкин. Телевизиорда яхшироқ кўриниши учун жуни оқиқ рангли итлар танлаб олинди.

Сўнгра мухбирга айтилдики, итларнинг учушига узоқ вақт пухта тайёргарлик кўриди. Бу тайёргарлик бир қанча босқичлардан иборат бўлди; ҳайвонлар чекланган бўлишда узоқ вақт бўлишга, ташқи дунёдан ажралган ҳолда туришга машқ қилинди. Итлар ўз таналарида датчикларни кўтариб юришга, махсус кийимга — «космонавт»га, автоматдан бериладиган аралаш овқат ейишга ўргатилди. Махсус установкаларда космосга учуш вақтида бўладиган вибрациялар, теъдиклар, шовқин ва бошқа факторларнинг ҳайвонларга таъсири контроль қилинди.

Ҳозиргача олинган маълумотлар йўлдош-кемага ўрнатилган системаларнинг нормал ишлаётганлигини кўрсатади. Йўлдош орбитага учуриладиган кейин икки соат ўтга олинган маълумотлар ҳайвонларнинг яхши аҳолида эканлигидан далолат беради. Темир уриши ва нафас олиш тезлиги нормал меърада бўлиб, темир уриши минутига 90—92 марта ва нафас олиш минутига 20—40 мартадан иборатдир. (ТАСС).

САККИЗ ОЙЛИК ПЛАН МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистон ССР саноати яли маҳсулот ва умуман энг муҳим бўлимларини кўпчилик турини ишлаб чиқариш саккиз ойлик планини муддатидан илгари бажарди. Тасдиқланган пландан ташқари 1 сентабргача юз миллионларча сўмлик саноат ва озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқарилади.

Расмий давлат вазити билан Афғонистонга бераётган Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгаши бош ми-нистрининг ўринбосари Чань И 21 август эрта билан Тошкентдан Қо-билга жўнаб кетди. Давлат кенгаши ташқи ишлар канцелярияси бошли-гининг ўринбосари Кун Юань, таш-қи ишлар мишистрининг ўринбосари Ган Бяо ва бошқа расмий кишилар ҳам у билан бирга жўнаб кетдилар.

Хитой Халқ Республикаси, ССР Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари билан безатилган Тошкент аэродромда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раиси О. А. Алимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Ф. Е. Титов, Тошкент об-ласть партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғуломов ва республи-ка мишистрлари, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари, матбуот вакиллари Чань И ва унинг ҳамроҳларини узатиб қолди-лар.

Узатиб қолувчилар орасида Хитой Халқ Республикасининг СССР даги муваққат ишлар вакили Чжаң Ин-ху ҳам бор эди. (ЎзТАГ).

Конго республикасидаги аҳвол масаласи юзасидан Совет ҳукуматининг баёноти

Совет ҳукумати ҳозирги вақтда Конго Республикасида вужудга келган аҳвол масаласи юзасидан баёнот берди.

Баёнотда бундай дейилади: Миллий давлатни мустақамлаш учун мардона олиб борилаётган кураш, агрессияга ва республикани парчалаб юбориш ҳамда Катанга вилоятини ундан ажратиб олиш планларига қатъий қаршилик кўрсатилаётганлиги Конго миллатининг ҳамма кучларини, шу жумладан аввалги оппозициянинг ватапшарлар доира-

ларини ҳам бош мишистр Лумумба бошчилигидаги республика ҳукумати теваригага жипслаштирди.

Баёнотда айтиладики, Африкадаги мустақил давлатлар барча воситалар билан, шу жумладан Хавфизлик Кенгашининг давлатига мувофиқ ку-ролли кучлар юбориш йўли билан Африкадаги ана шу ёш давлатга дарҳол берилди. «Бельгия авантюраси» барбод бўлганлиги аниқ равшан маълум бўлди.

Аммо буларнинг ҳаммаси, дейи-лади баёнотда, Конгодаги аҳвол ях-шиланганлигини ва ана шу раёнда умумий тинчликка таҳдид қилаётган хавф бартараф қилинганлигини кўр-сатмайди. Империалистларнинг Кон-гога қарши агрессияси давом этмоқ-да. Бу агрессиянинг формалариниға ўзгарган, ҳоло.

СССР ҳукумати Хавфизлик Кенга-ши ўзи қабул қилган қарорларнинг сўзаси бажарилишига эришади ва Конго Республикасига қарши агрес-сияни тўхтатиш ишнини охиригача етказмай, деб умид қилади. Совет ҳукумати Конго Республикаси ҳуку-матининг бир қанча бетараф мамла-катларнинг вакилларини кузатувчи-лар сифатида Конгога дарҳол юбо-риш ҳақидаги талабини батамом қў-лаб-қувватлайди. Совет ҳукумати қонуний Конго ҳукуматининг қў-шинларини ва Конгога чет эл интер-венциясини тўхтатиш учун ёрдам бериш тўғрисида Хавфизлик Кенга-шининг қақриғига амал қилган Африка давлатлари қўшинларини Катанга вилоятига юборишга ҳаза-қат бераётган говларни йўқотишни талаб этади.

Учин космосга юборилди. Олимлар итларни систематик кузатиб туришлар. Уларни телевизорлар экранидан кўрдилар. Аслида, учуш вақтининг бир қисми давомида Белна ва Стрелканинг ҳаёти таърибга ўтказувчиларнинг кўз олдига бўлди. Таъқиқотчилар ҳайвонларнинг ҳолатини, уларнинг ҳаракатини кўрдилар, итлардан бирининг овқат еган паёти суратда олинди.

Ҳайвонларнинг асосий физиологик функциялари аҳоли тўғрисида таъсир берувчи аппаратлар етарли даражада аниқ ишлади. Учин давомида жуда кўп элктронкардиограммалар олинди, ҳайвонларнинг юрак оҳанги, қон босими даражаси, нафас олиш ва харанат тезлиги қайд қилинди. Ҳамма маълумотлар кемадан Ерга радио орқали берилди.

СССР ҳукумати Конго Республикасидаги аҳвол масаласи юзасидан баёнот берди. Баёнотда айтиладики, Африкадаги мустақил давлатлар барча воситалар билан, шу жумладан Хавфизлик Кенгашининг давлатига мувофиқ ку-ролли кучлар юбориш йўли билан Африкадаги ана шу ёш давлатга дарҳол берилди. «Бельгия авантюраси» барбод бўлганлиги аниқ равшан маълум бўлди.

Бутун учуш давомида кемада белгиланган муҳит шароити: барометрик босим, температура, ҳавонинг намлиги ва газ состави автоматик суратда сақланиб турди.

Ҳайвонларнинг асосий физиологик функциялари аҳоли тўғрисида таъсир берувчи аппаратлар етарли даражада аниқ ишлади. Учин давомида жуда кўп элктронкардиограммалар олинди, ҳайвонларнинг юрак оҳанги, қон босими даражаси, нафас олиш ва харанат тезлиги қайд қилинди. Ҳамма маълумотлар кемадан Ерга радио орқали берилди.

СССР ҳукумати Конго Республикасидаги аҳвол масаласи юзасидан баёнот берди. Баёнотда айтиладики, Африкадаги мустақил давлатлар барча воситалар билан, шу жумладан Хавфизлик Кенгашининг давлатига мувофиқ ку-ролли кучлар юбориш йўли билан Африкадаги ана шу ёш давлатга дарҳол берилди. «Бельгия авантюраси» барбод бўлганлиги аниқ равшан маълум бўлди.

Устюртга жўнаб кетаётган пармаловчиларнинг бир группаси Ўзбекистон КП Марказий Комитетидан қабул қилинди

Фаргона нефть комбинатининг Устюртда қидириш-разведка мақсадида пармалаш ишлари ўтказиш учун жўнаб кетаётган пармаловчиларнинг бир группаси 20 августда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетидан қабул қилинди.

Комбинатининг коллективни бу йил Қорақалпоғистон АССРда ўз кучлари билан зарур пармалаш ишлари ўтказиш мажбуриятини олди. Бундан бир неча ой илгари қурувчиларнинг катта бир группаси Устюртга жўнаб кетган эди. Улар вишқалар қуришга киришди. Биринчи вишка ҳозирдаёқ ўрнатилди. Эндликда кўнгли-ларнинг иккинчи группаси бу ерга жўнаб кетмоқда. Бу группа қу-дуқларни пармалашга киришди.

Жаҳон ҳайратда

Кун кеча Москва радиоси яна бир жуда муҳим хабарни эшиттирди. Фақат совет кишилариниға эмас, балки дунёдаги барча меҳнаткашлар бу хабарни эўр ҳаяжон билан тингладилар. Ҳа, қувонмай бўладими, ахир. Оғирлиги ракета-нинг сўнги босқичини 4600 килограмми ташиқил этадиган янги совет космик кемаси 320 километр баландликка учирилди!

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети бйросининг аъзолари М. А. Абдуразақов, О. А. Алимов, Ш. Р. Рашидов, Ф. Е. Титов, Ўзбекистон РКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Иброҳимов, Ўзбекистон халқ ҳўжалиги кенгашининг раиси Н. В. Мартингов «Жауубий Оламушук» нефть кон-ининг илгор пармаловчи мастери Я. М. Юрдандиев бошлиқ кўнглили-лар билан учрашдилар.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов датн ерларда пармалаш ишларида қатнашини истамий ташаббуслор кишиларини сазмий таъриқлади ва уларга сиҳат-сао-матлик ҳамда ишларида катта му-ваффақиятлар тилади.

П. НАЗИРБЕКОВ, Тошкентдаги 4-мембел фабри- касининг ишчиси.

Тошкент-Иваново

Мусобақадорлар Тошкентда

Тошкент ва Иваново областла-ри меҳнатнашларининг ўзаро со-циалистик мусобақаси яхши на-тижалар бермоқда. Областларимиз анча узоқда жойлашган бўлишиға қарамой, тажриба алмашиш мақ-

садида бир-бирлариниға бориш-нелиш яхши йўлга қўйилган. Яқинда саноатчиларимиз, био-ноқорларимиз билан олдинда-кейин «Сельэлектро» Тошкент об-ласть контораси коллективининг вакиллари ҳам қардош Ивановага бориб нелган эдилар. Мана энди мусобақадорларимизнинг нечағи азиз меҳмони бугун мезбон. Улар «Исель-электро» вакилларини севинч-қувонч билан кутиб олиш-ди.

Суратда: (чапдан) делегация раҳбари А. Алясов, «Сельэлектро» нинг Тошкент область контораси бошлиғи М. Саидов, шу контора партия ташкилотининг секретари ўрток Д. Худойкулов ва Иванова областдаги Вичевек район электр станциясининг бошлиғи Ф. Гарев ўртоклар ўзаро суҳбат-лашмоқдалар. М. Нуриддинов фотоси.

Оҳангаронда хотин-қизлар билан ишлашга эътибор кучайтирилсин

Кейинги вақтда Оҳангарон шаҳрида хотин-қизлар билан ишлаш бирмунча яхшиланди. Кўпгина бошланғич партия ташкилотлари хотин-қизларнинг самарали ишлашлари учун гўза шaroит яратиб беришга, уларни раҳбарлик ўринларига даянлик билан кўтаришга жиддий аҳамият бера бошладилар. Шу тўғрисида ҳам бир қатор саноат корхоналарида, курилишларда, маданий-маиший муассасалардаги раҳбарлик ўринларида хотин-қизлар ишламоқда.

Шаҳар саноат комбинатининг директори Бобожўзева, саноат банки шаҳар бўлимининг бошқарувчиси Жезайевова каби ишчан ва ташкилотчи аёллар ўзларига юклатилган вазифани сийдиқидан бажариб, коллективнинг ҳурматиға сазовор бўлмоқдалар. Хотин-қизлардан 40 га яқин бошланғич партия ва комсомол ташкилоти секретарлиги вазифасига сайланган. Шахтёр Каримова, буюккор Тўлбаева каби минглаб хотин-қизлар эркаклар билан ёнма-ён ишлаб, кунлик ва ойлик топшириқларини 1,5—2 баравардан бажаришга эриштирадилар.

ГРЭС қурилиши партия ташкилоти хотин-қизларнинг самарали меҳнат қилишлари ва маданий ҳордиқ чиқаришлари учун барча шарoитларни яратиб берган. Партия ташкилоти хотин-қизлар советининг иши устидан ахши раҳбарлик қилаётди. Унинг фаолиятини оширишга ақиддан ердан бермоқда. Шу сабабли хотин-қизлар совети қисқа вақтда бир қанча ишларни қилди.

Хотин-қизлар советининг аралашуви билан боғларда боқчаси ва яслининг иши яхшиланди. Болани оналарнинг кўпчилиги жамоат ишлариға жалб қилинди. Магазинларда ўй-рўзгор буюмлари билан савдо қилишда йўл қўйилган жиддий камчиликлар тугатилади. Хотин-қизлар ўртасида лекция ва сўбатлар ўтказиб туриш кенг йўлга қўйилди. Хотин-қизларнинг меҳнат отпускарларидан тўла фойдаланишлариға жиддий аҳамият берилди. Уларнинг кўпинча дам олиш ўйларига ва санаторийларға юборилишиға эришилди.

Шаҳардаги ет-ортин-транспорт бошқармаси бошланғич партия ташкилоти ҳам хотин-қизлар советига ақиддан ердан бериб, аёлларнинг меҳнатини енгиллатишнинг юзасидан зарур чораларни кўрган.

Лекин шунинг ҳам айтиш керакки, Оҳангаронда хотин-қизлар ўртасида ишлаш жиддий камчиликлар ҳали ҳам бор. Шаҳар партия комитети маҳаллалардаги ўй-рўзгор иши билан шугулланувчи хотин-қизлар ўртасида оммавий-сиёсий ва ташкилий-тарбиявий ишларни олиб бериш, уларни ишлаб чиқаришга тортишга кам эътибор бермоқда. Кўп ҳолларда бу муҳим иш шаҳар партия комитети бюроси аъзоларининг эътиборидан четда қолмоқда. Шу сабабли шаҳар партия комитетининг бюросида бу муҳим масала ақиддан бери муҳокама қилинмайд.

Шаҳарда айниқса ўзбек хотин-қизларини ишга жойлаштириш, ишлаб чиқариш илгорларини дадиллик билан раҳбарлик ўринларига кўтариш ўзбекларчиликка ташлаб қўйилган. Шаҳар маданият бўлимининг собоқ мудари коммунист Қосимова, ишчилар ташкилоти бўлимининг собоқ ходими коммунист Абдукаримовнинг ишламаётганига икки йилча бўлди. Бундайлар оз эмас. Шаҳар партия комитетидagi ўртоқлар уларни унутиб юбордилар.

Шуниси ҳам ачинарлики, шаҳар партия комитетининг секретарлари ва ходимлари жойларда бўлганларидан хотин-қизлар билан ишлаш ва уларға раҳбарлик қилиш қандай йўлга қўйилганини билан муқур қизиқмайдилар. Бундан фойдаланган айрим ташкилотларнинг раҳбарлари эса хотин-қизлар кундан фойдаланишда панжа орасидан қарамоқдалар. Бундай фактларни шаҳар электротармоғи бошқармаси, «Ангренторг» идораси раҳбарларининг иш услубида ҳам кўриш мумкин. Бу ерда хотин-қизлар жуда оз. Шунга қарамай уларни тарбиялаш, ишда қанчалар ташкилотчиларнинг раҳбарлик ўринларига кўтариши ҳеч қим йўлаб кўргани йўқ. Хотин-қизлар советининг иши жонлантириб юборилмаган.

Оҳангаронда жамоат ишларида актив қатнашмаётган, ишга доир хотин-қизлар жуда оз. Уларға ҳар тарафлама шарт-шaroит яратиб бериб, коммунизмнинг актив курувчилари қилиб тарбиялаш керак. Буни шаҳар партия комитети унутмаслиги дозим.

И. АХМЕДОВ.
«Ўзбекистон шахтёри» газета редакциясининг ходими.

70 механизаторнинг янги мажбурияти

Яқинда Гулистон районидagi Карл Маркс номи колхоз механизаторлари пахта йиғим-терими даврида қилинадиган ишлар тўғрисида маслаҳатлашиб олиш учун тўплашдилар. Ингилишда колхознинг 70 механизаторлари қатнашди. Илгари механизаторлар 1960 йилинг йиғим-терим мавсуми учун мажбуриятлар олган эдилар. Бироқ кейинчалик бу йилинг ўзига хос хусусиятлари ҳисобга олиниб, олдинги мажбурият ўзгаририлди.

Ўтган йилги обаластинг механизаторлари 70 минг тонна пахта терим мажбуриятини олган эдилар. Бу йил эса қамида 140—150 минг тонна ҳосилни машинада йиғиб олишга аҳд қилинди. Демак, 1960 йилда механизаторлар ўтган йилдаги қараганда 2—2,5 баравар ортқ меҳнат қилишлари керак. Карл Маркс номи колхоз механизаторларини оширилган мажбурият олишга ундаган нарса ҳам мана шу.

Биз СХМ-48 маркали машиналар билан мавсумда қамида юз тоннадан, ХВС-1,2 маркали машиналар билан эса 200 тоннадан пахта териниға эришамиз, — дейди механизаторлар мажбуриятда. — Бунинг учун пахта териш машиналарини 25 августгача таълим ремонтдан чиқариб қўямиз. Ўзганин баргини сувиғ равишда тўкиш ишларини ҳамма қаргаларда бир йўла эмас, балки табақалаштирилган ҳолда ўтказамиз. Ўтган йилги мажбурият машиналари бир юйга тўпланиб пахта терилган эди. Натигада бажаришган иш бироз сифатсиз бўлди. Бу йил механик-ҳайдовчилар бригадаларига йиғилиб қўйиб керак деган қарорга келдик. Шундай қилинганда ишнинг сифатини текшириш осон бўлади. Механик-ҳайдовчиларнинг ўз ишига масъулият ортади.

Ингилишда илгор механизаторлар йиғилишлари қўйиб, мажбуриятлар бўлиб олдилар. Ўртоқ Айтинов Абулғаниев ўтган йилги эгил қўйишга териб, катта муваффақиятнинг қўлига киритган эди. У бу йил ХВС-1,2 маркали машина билан боғлар, мавсумда 225 тонна, ўртоқ Карим Зорнов эса 220 тонна пахта териниға қарор қилди. Мели Тўраев, Риза Ойдинов ўртоқларнинг ҳар бири ҳам мавсумда 220 тоннадан пахта териш мажбуриятини олди.

Колхоз аъзолари 1600 гектар майдондан 3300 тонна ҳосил кўтаришга суз берган эдилар. Обаластинг бўйича 500 минг тонна «оқ олин» етиштириш юзасидан янги мажбурият олинганидан кейин Карл Маркс номи колхоз аъзолари кўшимча равишда яна 1500 тонна пахта ҳосили етиштиришга қарор қилдилар. Механизаторлар колхоз бўйича етиштирилган 4800 тонна пахтанинг яримдан кўпроғи — 2500 тоннасини машинада териш мажбуриятини олдилар. Бунинг учун минг гектар ер ажратилди. Ҳозир ана шу майдонларда машина териниға пухта тайёргарлик қўйилаётди. Ўзга ҳозир ҳам икки тоналма култивация қилинаётди. Бегона ўтлар пешмане ш юлиб ташланмоқда.

Колхоз правленеисс ва партия ташкилоти механик-ҳайдовчиларнинг унумли ишлашларини таъминлаш учун ҳозирда оқ раҳбарлик кўрсатаётди. Ингилим-теримнинг дастлабки кунларда механик-ҳайдовчиларни муқофотлаш учун қўшимча равишда яна 15 минг сўм номмасини ўрганиш тўғрисида раҳбарлик қилиш учун ажратилган пропагандачиларнинг семинарини ўтказиш мўлақаланади.

Саноат, қурилиш ва қишлоқ хўжалиги экономикасини ўрганиш юзасидан инженер-техник ходимлар учун ташкил этилган семинарлардаги машғулотлар бошланғичга тайёргарлик қўйилмоқда. Бундай ўқини формасига ўн минг киши жалб этилади. Юқори типдаги семинарларға раҳбарлик қилиш учун партия, совет ва хўжалик раҳбар ходимлари тортилади. (ЎЗТАГ).

В. ШОДМОНОВ.

ЎЗА ПАРВАРИШИНИ ДАВОМ ЭТТИРИШ БИЛАН БИРГА ЙИҒИМ-ТЕРИМГА ҲАМ НАМУНАЛИ ТАЙЁРЛАНАЙЛИК!

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ. «Ленин» колхозининг аъзолари 792 гектар ердан 28 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган эдилар. Пахта далаларида мўл ҳосил тўпланиди. Шунинг учун яқинда колхоз аъзолари ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил етиштириш юзасидан оширилган мажбурият олдилар. Ўртоқ Мурот Шералиев бошчилик қилаётган 3-бригада аъзолари 92 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилдилар. Ҳозир далаларда гўза парварши қилин давом этмоқда.

Колхоз аъзолари ем-хашак тайёрлашга ҳам катта эътибор бермоқдалар. Ҳозиргача пландаги 750 ўрнига минг тонна силос бостирилди.

Тайгароев. ЯНГИЕР. 2. «Боев» совхозининг ўртоқ Гафур Дўсов бошчилик қилаётган трактор-далачилик бригадасида ҳосилга-ҳосил қўйиш олинган муваффақият қўлига киритилди. Бригада аъзолари 110 гектар ерда мўл ҳосил тўплашди. Ҳозир ҳар тўп гўзада 9—10 тадан тўқ кўсақ бор. Бригада механизаторлари етиштирилган майдоннинг 80 процентини машинада терини мўлжалламоқдалар. Шунинг учун машина териниға пухта ҳозирлик қўйилмоқда.

Х. ЗИКРИЛЛОВ. СИРДАРЕ. Ўртоқ Турман Турсунов «Ўзбекистон» колхозининг 6-бригадасига бошчилик қилади. Бу йил бригада аъзолари юз гектар ерға чигит экидилар. Гектар бўйича 36 центнердан ҳосил тайёрлаш мажбуриятини олди. Чеканка ўз вақтида сифатли тамомланди. Ҳозир култивация, сугориш, бегона ўтларни йўқотиш ишлари йиғим-терим давом этмоқда.

И. АКАЕВ. ЯНГИЙЎЛ. Давлатта 6700 тонна пахта сотиш — Киров номи

Вақтнинг қадриға ешиб

Кенг пахтазор. Бир томонда иккита чопиқ трактори ишлаб турибди, бир томонда сувчилар эгатларда жилдираб оқаетган суви қузатиб юрибдилар. Колхозчилар эса пайкал оралаб бағзи ерларни қайта чеканка қилиш билан банд. Бу ерда гўзанинг кўкиға қараб иш тўхтаб қўйилмаган, ҳосилға ҳосил қўйиш тадбирлари қизгин амалға ошириляпти. Гулистон районидagi «Крас-

наля заря» колхозининг ўртоқ Аҳмад Худойқулов бошлиқ бу бригадасида ҳам, ўртоқ Бегмагов бошлиқ бригадасида ҳам иш шундай давом этмоқда. Ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил олишға бел боғлаган бу бригадаларнинг аъзолари пахта очилғунча гўза парваршини тўхтатмасликка қарор қилганлар.

У. МИНГБОВЕВ, И. АНОРҚУЛОВ.

Ҳар тўп гўзада 15—17 тадан тўлиқ кўсақ! Бу Гулистон районидagi Ленин номи колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ганшиер Юнусов бошлиқ бригадасида қарашли қарталар. Донгдор пахта устасининг далаларида ҳақиқатан ҳам иш қизгин. Ҳар гектар ердан 65 центнердан ҳосил топширишға аҳд қилган пахтакорлар гўза парваршини қизгин давом эттирмоқдалар. Суратда: бригада аъзолари — элени бошлиғи Халил Ганиев (чап) ва Солихон Мирзаарҳимов ва ўртоқлар гўза тушларини кўздан кечирмоқдалар.

Қ. РОЗИҚОВ ВА К. РАШИДОВ ФОТОСИ (ЎЗТАГ фотохроникаси).

Қардошлар мусобақаси

Яқинда Янгиер шаҳридаги 1-«Боев» совхозида қардош Тожикистон пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси бўлди. Тожики пахтакорлари, айниқса, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Шарофат Бозорова бригадасидagi ишлардан хурсанд бўдилар.

Тожикистондан келган пахтакорлар орасида Сталинобод районидagi Ленин номи колхозининг донгдор пахтакори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Уғилжон Деҳдонова ҳам бор эди. Ҳар икки қаҳрамон дугоналар шу йилдан бошлаб мусобақалашиб ишлашга қарор қилдилар.

Илгари ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил етиштиришға аҳд қилган эдик, — дейди ўртоқ Бозорова, — сининг гапариниғ бизга далла бўлди, Уғилжон. Энди гектар бошиға 60 центнердан ҳосил етиштиришимиз.

Шарофат Бозорова ва Уғилжон Деҳдонова ўртоқлар вақти-вақти билан бир-бирларининг ишларини ўзаро текширишдан ўтказилиб туришға аҳд қилдилар.

Е. ГОДОВИКОВ. О. ЭРГАШЕВ.

М. НУРИДИНОВ ВА А. АБАЛЯН ФОТОСИ.

Надрларнинг иқтисодий таълими

Тошкент шаҳар партия комитетининг сиёсий маориф ўйи ҳозир шаҳар қурилишларидаги партия ташкилотларининг активлари ихтиёриға бериб қўйилган. Кун сайин бу ерға олий ёки ўрта махсус маълумоти бўлган 168 етакчи қурилиш ходими келиб турибди. Уларнинг ҳаммаси — қурилиш экономикасини тўғривариш ва семинарларға раҳбарларининг курсида ўқимоқдалар. Курсе программасига қурилиш индустриясининг энг энг йўтуқлари тўғрисидаги, илгор қурилиш коллективларининг иш таърибаси тўғрисидаги, қурилатётган биналарнинг таънарини қамайтириш ва сифатини яхшилаш йўллари тўғрисидаги лекциялар киритилган. Лекцияларни республика Қурилиш министрлиги ва Госпланининг раҳбар ходимлари, малакали архитекторлар ва экономистлар ўқимоқда.

Буюккор пропагандачилар курси — шаҳар партия комитетининг партия маорифи системасида янги ўқув йилига тайёргарлик соҳасидagi кўп тадбирлардан биридир. Бошланғич ташкилотлардан тўпланган маълумотлар бу ўқув йилида конкрет экономикани ўрганишни истаган коммунистлар ва партиясиз активлар сони кескин суратда ўсишни кўрсатади. Шаҳар партия ташкилотлари олдига турган вазифа ҳозир янги тўғрақ ва семинарларни таж-

рибали пропагандачилар билан таъминлашдан иборатдир. Яқинда Тошкентда барча район партия комитетлари хузурида саноат корхоналарининг ишчилари учун бошланғич иқтисодий тўғрақлар раҳбарларини тайёрлаш курслари очилди. Бу курсларда бир мингтақтин активлар ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқийдилар. Бу ерда Министрлар Совети, Госплан ва Халқ хўжалиги вазирлиги ажратган мутахассислар лекция ўқийдилар. Калинин райо партия комитети хузурида етти кунлик курс ташкил қилинади. Бу курсе шаҳар атрофи зонасидаги колхозларда ташкил этиладиган конкрет экономика тўғрақларини учун 110 пропагандачилар тайёрлаб чиқарилади. Совет савдоси, шунингдек темир йўл транспорт экономикасини ўрганиш тўғрисида раҳбарлик қилиш учун ажратилган пропагандачиларнинг семинарини ўтказиш мўлақаланади.

Саноат, қурилиш ва қишлоқ хўжалиги экономикасини ўрганиш юзасидан инженер-техник ходимлар учун ташкил этилган семинарлардаги машғулотлар бошланғичга тайёргарлик қўйилмоқда. Бундай ўқини формасига ўн минг киши жалб этилади. Юқори типдаги семинарларға раҳбарлик қилиш учун партия, совет ва хўжалик раҳбар ходимлари тортилади. (ЎЗТАГ).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» 2-БЕТ, 23 АВГУСТ, 1960 ЙИЛ

Чиноз районидagi «Қизил Октябрь» колхозининг ўртоқ Расул Исақов бошлиқ бригадаси минг дала шийони яхши жиҳозланган. Унда колхозчиларни маданий ҳордиқ чиқаришлари учун барча қўлайликлар яратилган. Суратда: бригада аъзоларининг дам олиш пайти

Ж. Ваҳобов фотоси.

1.100 МИНГ ТОННА СИЛОС БОСТИРАМИЗ!

Манканўхоридан икки марта ҳосил оламиз

Силос — гўшт, сут, мой эканлигини гўз таърибамизда синоп келмоқдамиз. Шунинг учун ҳам маккажўхори экин ва уни парварши қилиш ишнни ушшоқлик билан ўтказдик. Жўхорини кузда шудгор қилиниб, тўйдириб озиқлантирилган ерға эдик.

Дастлабки кунларданок парваршини кучайтирдик. Ҳаммаси бўлиб маккажўхори 3,5 марта узунасига ва 2 марта қўдаланганга култивациядан чиқарилади. Озиқлантиришга катта аҳамият бердик. Ҳар гектар ерға 10 — 12 тоннадан органик ва 500 килограмдан суперфосфат ўғити солидик. Бригадамиз ерларида сизот сувлари анча чуқур, шунинг учун ҳам маккажўхорини уч марта қондириб сугордик.

Буларнинг ҳаммаси биз кутгандан ҳам яхши натижа берди. Маккажўхорининг бўйи 5 метрдан ошиб кетди, ҳар тўпда 5 — 6 тадан сўта пайдо бўлди. Ана шу сўталар думбул бўлиши биланок ўрмини бошлаб юбордик. Механизаторларимиздан Усар Маликов, Алим Ғоибов ўртоқлар тра-

ктор ва маккажўхори ўрувчи комбайнлари ишта пухта тайёрландилар. Биринчи кундан бошлабоқ улар 300 ва ундан ортқ тонна пазия ўриб силосға тайёрландилар. Маккажўхори полярини ташини учун 15 та автомашина ажратилди. Шу тўғрисида ўрилган маккажўхори поляри пешмане ташилди, махсус тайёрланган траншея ва ўраларға силос қилиб бостирилади. Силосни шиббалашда ўрматовчи тракторлардан фойдаландим.

Барча ўрим ишлари 8 кунда тамомланди. Комбайнчи Усар Маликовнинг бир ўзи 3500 тонна маккажўхори ўрди. Бир центнер маккажўхори пояси ўтган йилдаги қараганда 6 — 7 баравар арзонға тушди. Бунинг сабаби нималда?

Ҳамма гап шунданки, биз маккажўхорини парварши қилишда қўл меҳнатидан деярлик фойдаланмадик. Ўтган йили силос бостиришда 100 киши банд бўлган эди. Бу йил эса битта комбайнчининг ўзи шунча кишининг ишини бажарди ҳамда иш сурати уч баравар тез бўлди. Эришилган муваффақиятлар мак-

СИЗ ҚАНЧА СИЛОС БОСТИРДИНГИЗ?

22 августгача бўлган маълумот (Процент ҳисобида)

Table with 2 columns: Районларнинг номи, Мажбуриятнинг бажарилиши. Lists various districts and their progress percentages.

Мақтанишға ҳали вақт эрта

950 гектар пахта майдонига ага бўлган Сирдарё районидagi «Победа» колхоз аъзолари ҳар гектар ердан 26 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар.

Ана шу мажбуриятға яраша ҳосил етиштириш учун астойдил курашган колхозининг айрим бригад аъзолари мўл ҳосил етиштирмоқдалар, гўза парваршини сира бўшангирмай давом этдирмоқдалар.

Лекин колхозининг ҳамма бригадаларида аҳвол шундай эмас. Ўртоқ Эрсали Белемов бригадасини кўздан кечирган киши тамом бошқача манзарани кўради. Бригаданинг 110 гектар пахта майдони бор. 23 гектарлик картада ўт гўзадан кўп. Бунинг устиға чеканка чала ўтказилган. Айни кунларда гўза сув талаб эканлигини бу бригадасида ҳисобга олинмаётди, баъзи ерлар қақраб ётибди.

Ўртоқ Жўрабой Йўлчиев бошлиқ бригадасида ҳам аҳвол яхши эмас. Бригаданинг 22 гектарлик ердаги гўзаси сув қўйилмаганидан қовжириб ётипти. Ҳозиргача гўза бир марта чала-чулла сугорилди, холос.

80 гектар пахта майдонимиз бор, шундан 43 гектарини машина териниға ажраттамиз, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Тожибеков.

Лекин ўртоқ Тожибековнинг гапига ҳам ишониб қийин. Чунки бу ерда чеканка чала ўтказилган. Пайкалдаги гўза машина боб эмас, ҳар хил.

Колхоз правленеисс мақтаб юрган ўртоқ Эргаш Файзиёв бошлиқ бригадасида ҳам иш унчалик яхши эмас. 60 гектар ердаги гўза нормал ривожланмаган бўлса ҳам 40 гектар ердаги гўзанинг ривож паст. Ҳозиргача бу гўза бир марта сугорилган, холос.

Колхоз раиси Синдиров билан партия ташкилотининг секретари Айнабеков ўртоқлар айрим қарталардаги яхши гўзаларни кўриб, мақтаниб юрибдилар.

Мақтанишға ҳали вақт эрта, август ойида ишни бўшаштирмаслик керак.

М. НУРИДИНОВ ВА А. АБАЛЯН ФОТОСИ.

Тошкент янгиликлари

Касаба союз ходимларининг семинари

Октябрь район партия комитети Ўзбекистон касаба союзлари Совети билан биргаликда райондаги завод, фабрика ва давлат муассасалари маҳаллий комитетлари раислари ва социал страхование ходимларининг икки кунлик семинарини ўтказди.

Семинар қатнашчилари ишчи-хизматчилар ўртасида маданий-оғмавий ишларни ташкил қилиш, страхование қилинганларга ва пенсионерларга ҳақ тўлашга оид муҳим темаларда лекциялар тингладилар. Лекцияларни республика касаба союзлари Советининг тажрибали ходимлари ўқидилар.

ТАЛАНТЛИ РАССОМ АСАРЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

Ўзбекистонда яшаб, ижод этган талантили рус rassomi Павел Петрович Беньковнинг тугилганига 100 йил тўлди. Рас-

сом Ўзбекистонга 1929 йилда келиб, умрининг охиригача шу ерда ижод этган.

Беньков кўпроқ Ўзбекистоннинг софидил, фидокор ишчилари, меҳнатсевар хотин-қизларига бағишланган тўлақонли картиналар яратган. Рассом шу билан бирга Ўзбекистонда таъсирли санъатнинг тараққиёти эътиборига катта ташкилотчилик ҳиссасини қўшган. У маҳаллий миллат вакиллари билан 10 га яқин кишини етуқ rassом қилиб тарбиялади. Беньковнинг самарали меҳнатларини тақдирлаб Ўзбекистон ҳукумати унга 1949 йилда «Ўзбекистон ССР-да хизмат кўрсатган санъат арбоби» деган фахрли ном берди.

Эртага Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида ана шу моҳир rassомнинг асарлари кўргазмаси очилади. Кўргазмага қўйилган асарларда диққатга сазовор нарсалар шунданки, автор бадний полотнода ўзбекларнинг ўзинга хос хусусиятларини миллий колоритда тўла-тўқис очиб берган. Кўргазма экспонатлари бу ерда бир ой намойиш қилинган, пойтахт меҳнаткашларини кўрсатиш учун Москвага олиб борилади.

КОСМОСДАН ОЛИНГАН РАСМЛАР

Сиз кўриб турган расмлар космосдан олинган телевизион тасвирлардир. Бу иккинчи космос кораблидаги пассажирлар «Велка» (чапда) ва «Стрелка»нинг «портрети»дир. Расмлар корабль бортига ўрнатилган радиотелевизион система ёрдамида Ерга узатилади. Кўришни турибдики, расмлар биз ўз телевизорларимиз экранда кўришга одатланган тасвирларга қараганда анча хира.

Шу пайтгача космосдан фанатгина фотоленка Эки магнит лентасига ёзилган ҳаракат қилмайдиган тасвирлар Ерга узатилади. Ҳаракатдаги объектларни тўғридан-тўғри Ерга узатиш тарихда биринчи марта амалга оширилди. Космосни эгаллашда муҳим вазифалардан бири ҳисобланган телевизиор шу билан ўз тараққиётида олға қараб ажойиб қадам ташлади.

Қишлоқ меҳнаткашлари учун китоблар

Республикамизнинг қишлоқ меҳнаткашлари йил бошидан бери 25 миллион сўмлик китоб сотиб олди. Бу ўтган йилнинг худди шу вақтидагига қараганда 15 процент кўпдир.

Қишлоқда китоб тарқатишда китоб бозорлари, кўма савдо, олдидан берилган буюртмаларни бажариш, «Китоб-почта» орқали почтакорлар юбориш каби янги формалардан ташқари китоб билан савдо қиладиган махсус тоқчалар тармоғи ҳам кенгайтирилмоқда. Қишлоқ жойларидан китоб билан савдо қилиш матбуот кооперациясига топширилганидан бери ўтган уч йил ичида республикада китоб магазинлари сон 1,5 марта кўпайди. Ҳозир ҳамма район марказларида ва кўпчилик қишлоқларда китоб магазинлари бор.

Йил охиригача китоб билан савдо қилмайдиган қишлоқ ва лотқалар сон яна қўриб икки баравар кўпайди. (Б.ТАГ.)

УМУМХАЛҚ ҚУРИЛИШИГА

Оҳангарондаги цемент заводи республикамизда қурилаётган муҳим етти йиллик объекти ҳисобланади. Бу гигант корхона ишга туширилганда, Ўзбекистонда уй-жой, маданий-маиший муассаса бинолари қуриш ишини жадаллаштириш, қурилиш объектларини зарур материал билан таъминлаш имони туғилади.

Янги цемент заводи комсомол зарбдор қурилиш деб эълон қилиниши билан бу ерга республикамизнинг ҳамма шаҳар ва қишлоқлардан серғайрат ёшлар комсомол йўлнамаси билан кела бошлади.

Оқдўғрон районидан Оҳангаронга йўл олган эр-хотин Тоштургув Оймулов ва Зинаида Павловалар тезда қурилишда шўҳрат қозонди. Тоштургув арматурачи бўлиб ишламоқда, унинг умр йўлдоши эса сувоқчилик қилмоқда. Улар меҳнат фронтида ҳаммага намунга бўлиб ишлаётганлар.

Совет Армияси сафидан ақиндагина қайтган Эркин Зокиров ҳам иккилашмасдан тўғри ана шу қурилишга ишга келди. Уртоқ Зокиров ҳозир қурилишда яхши сувоқчилардан бири ҳисобланади. У, ўз касбига меҳр қўйган, ҳаракатчан ёшлардир.

Меҳнатда ўзини кўрсатаётган, истеъдодини намойиш қилаётган, ёшлар орада устаклари рўбига чиқаётган бундай меҳнат ҳаётини қуришда 200 дан ортқ янги-қиз комсомол йўлнамаси билан келди.

Умумхалқ қурилишига ишга келаётган ёшларнинг кети ҳали узилгани йўқ. Област комсомол комитетига зарбдор қурилишга бориш истагини билдираётган ёшлар келиб турибди. Улар учун қурилиш жойида ҳамма шароитлар яратиб берилган. Ватанпарвар ёшлар умумий меҳнат қилиш билан бирга шаёнба кунлари ўқув комбинатларида билим олиб, ўз ишлаб чиқариш малакаларини ошироқдалар.

Н. ОМОНОВА.

Чет элларда ҳордиқ чиқармоқдалар

Республикамиз ишчи, хизматчи ва болжонларининг чет-эл давлатларига туристик саёҳатга чиқишлари одат тусига кириб қолди. Сўнгги йилларда эса ишлаб чиқариш илгорлари ва касаба союз ходимларининг халқ демократияси мамлакатлари дам олиш уйларида ҳордиқ чиқаришлари, санаторийларда даволанишлари ҳам йўлга қўйилди.

1960 йилнинг июль ойида Ўзбекистонликлардан бир гурупа меҳнаткашлар Чехословакиянинг Марианский Лоэне шаҳридаги Заповетский номли дам олиш уйида ўз отпусларини ўтказдилар. Шу кунларда эса яна бир гурупа Ўзбекистонликлар Карловы Варидаги «Империял» санаторийида даволанишлари, Республика меҳнат кашларидан бир неча киши ГДР да истироҳат қилмоқда.

Янгида Тошкент, Термиз, Марғилон, Чирчиқ шаҳри санаят корхоналарининг ишлаб чиқариш новаторларидан бир гурупаси Румини

лига билан катта оғру қозонди. Лекин унинг ҳамма касали қулай фурсатда туниги дарвозага урмасликдандир. Сўнгги вақтда у ўз халосини бироз тўзатапти. Ҳаракат қилса Беляков энг яхши ҳужумчилардан бири бўлади.

Геннадий Красницкий команданинг шон-шухрати бўлиб қолди. Биринчи оғруда у мамлакат ҳужумчилари ўртасида биринчи ўринни олди. Аммо бундан Красницкийнинг мағрурлиги кетиши учун ҳеч ўрин йўқ. У ҳали ҳам туниги кўпинча мўлжалга аниқ урولмайди, зарурат бўлмаганда ҳам қаттиқ зарб билан тепади. У кўп атлетик машн билан шуғулланиши, йўлдан ва эччил ҳаракат қилишга ўрганиши лозим. Шундангина у етуқ «бомбардир» бўлаолади.

Тажрибали ва техника жиҳатидан етуқ йўнчи Тазетдинов доқайдиқини ташлади. Ҳар сафар максимал куч билан ўйнаб, шахсий намуна кўрсатиши ва капитан сифатида ўйин давомида командага малакали раҳбарлик қилиши, йўнчиларнинг камчилигини йўлдошлик қўрсатиб бориши ва уларнинг руҳлантириб туриши керак. У, ўз вазифаси ва маъсулиятини яхши сезсин.

Команданинг яна бир катта камчилиги шундан иборатки, кўп йўнчилар туниги аниқ ва қулай ойнариш, яхши тўхтатиш ва бошқариш, қалла билан ўйнаш соҳасида «А» класс мастерлари даражасида пухта эмаслар.

Команда коллективи ва раҳбарларининг энг асосий вазифаси мажжул составни ҳар томонлама пухта ташкил қилиш ва ўстириш билан бирга командани талантили резерв билан мустаҳкамлашдан иборатдир. Алтиқиса командани марказий ҳимоят ва стабил ярим ҳимоятчилар билан мустаҳкамлаш жуда-жуда зарур. Шундангина «Пахтакор» ҳозиргидан ҳам яхши муваффақиятларга эришини турган гап.

З. ИСРОИЛОВ.

Тошкентлик шашкачи республика чемпиони

Рус шашкаси бўйича XXIII республика биринчилиги учун Тошкентда ўтказилган финал мусобақа икки ҳафта давом этди, мусобақада Ўзбекистоннинг барча областлари ва Тошкентнинг кучли шашкачилари қатнашдилар.

Қизгин спорт кураши натижасида тошкентлик шашкачи спорт мастери Лев Хейф ҳамма партияларда бирор марта ҳам маглубиятга учрамай, мусобақада биринчи ўринни олди. Унга 1960 йил рус шашкаси бўйича республика чемпиони номи берилди. Спорт мастери Ш. Ёқубов ва мастерликка кандидат В. Александров иккинчи ва учинчи ўринларни бўлишиб олдилар. Уларнинг ҳар иккаласи ҳам 10 имкониятдан 8 тадан очко тўлашган эди. Спорт мастери В. Канишчикер тўртинчи ўринда қолди.

Л. Хейфга сентябрь ойида СССР биринчилиги учун бўладиган яряк финалда қатнашиш ҳуқуқи берилди.

Шахмат бўйича республика биринчилиги учун

Хотин-қиз шахматчилар ўртасида Тошкентда ўтказилаётган мусобақа борган сари қизгин тус олмақда. Сўнгги партияларда Дмитрий (Тошкент) ва Илданкина (Нукус) ўртасидаги ўйин айниқса қизиқарли бўлди. Чунки ҳар иккала шахматчи мусобақада биринчи ва иккинчи ўринларни ағаллаб келаётган эдилар. Кескин ва мураккаб кураш натижасида Дмитрий галабага эришти. Тошкентлик биринчи разрядли ёш шахматчи Ниёзбекова чиройли комбинация ишлабди, Кечко (Самарқанд) устидан галаба қозонди.

Бошқа учрашувлардан Дмитрий — Спридонова (Бухоро), Беликова (Тошкент) — Гордиенко (Фарғона), Едокимова (Тошкент области) — Рахубо партияларини алоҳида кўрсатиш мумкин. Бу ўйинларда биринчилик галаба қозонди.

13 турдан сўнг 12 имкониятдан 11,5 очко олган Дмитрий мусобақада олдинда бормоқда.

„Меҳнат“ ютди

Мамлакат биринчилиги учун «Б» классида курашаётган Тошкентнинг «Меҳнат» футболчилари ўтган акцияво кун 3 майдонларида «Спартак» (Фарғона) командасини қабул қилдилар. Ўйин 3:1 ҳисоби билан «Меҳнат» фойдасига ҳал бўлди.

Телевизиор Экранда

23 АВГУСТДА
19.30 Ўзбек тилида адабий эшиттириш. «Ҳамза — атеист».
19.50. Сўнгги ахборот.
20.10. Қишлоқ ҳўжалик ходимлари учун «Барча техник — пахта теримига» деган эшиттириш.

20.30. Ўзбек операларидан қўшиқлар ва ариялар.
20.50. Фильм — спектакль — «Украина қирларидан» (украин тилида).

Редактор З. ЕСЕНБОВ.

«ТАШХОЗКУЛЬТОРГ» аҳолининг ЕНГИЛ АВТОМАШИНАЛАРИГА ВА МОТОЦИКЛАРИГА

қараб турувчи, техник қўриқдан ўтказувчи, деталларни алмаштириб беришчи

профилактик-техник пункт очди

Пунктнинг адреси: Педагогик кўча, 38-уй.

«Гластройндустрия»нинг Тошкентдаги 1.РЕМОНТ.МЕХАНИКА ЗАВОДИГА

тайёрловчи слесарлар, металл конструкцияларини йиғувчи слесарлар, электросварчилик, қирқувчилик, қопчилик, ёрдамчи ишчилар, автогенчилар

к е р а к

Мурожаат учун адрес: Чирчиқ, Горний, Володарский кўчаси, 2-уй, қарлар бўлими (4-автотўснинг «Ремзвод» остиноваси).

ЙЎЛ ҚУРИЛИШИ ВА АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ БОШҚАРМСИГА

II-III класс шоферлар, йўл қурилишига доир инженирлар ва техниклар

к е р а к

Уй-жой билан таъминланадилар, Меҳнат қонунларига мувофиқ подьёмный пузи тўланади. Мурожаат учун: Тошкент области, Янгилер шаҳри.

ТЕЛЕВИЗИОН МАРКАЗ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНАДИ

Москвадаги давлат лойиҳалаш алоқа институтида Тошкент телевизион марказини реконструкция қилиш ва уни икки программали эшиттиришга кўчириш лойиҳаси ишлаб чиқилмоқда. Ҳозир Тошкент телевизион марказида бир гурупа инженир ва техниклар икки тилли овоз аппаратини синовдан ўтказмоқдалар.

Кўшимча телефон-телеграф каналларига эга бўлиш учун Москва билан Тошкент ўртасида кабель ётқизилади. Телевизион программалари Москва ва Тошкент телемарказлари ўртасида алмаштириб туриш учун эса махсус «телевизион ствол» ажратилади. Ана шунда Ўзбекистон ва кўшни республикаларнинг телемарказлари Москва телемаркази ҳамда у орқали Киев, Ленинград ва бошқа телемарказларнинг эшиттиришларини кўриш имконига эга бўладилар.

Шуни ҳам айтиш керакки, қаблда кўп миқдорда телефон-телеграф алоқалари каналларини бўлиши Москва ва Тошкент, шунингдек Урта Осиё ва Қозғистон республикаларининг пойтахтлари билан шаҳарлараро автоматик телефон алоқасини йўлга кўйиш имконини беради.

КОЛХОЗ КАСАЛХОНАСИ

Бундан бир ярим ойча мураккаб Калинин районидagi «Коммунизм» колхози яъзола-рининг умумий йиғилиши бўлиб, шу хўжалик территориясида яшовчи аҳолига медицина хизмати кўрсатадиган марказий касалхона очиниш қарор қилинган эди. Уни қишлоқ совети марказида қад кўтарган клуб ўрнида очини лозим топилди.

Бугун икки кундирки, 50 койнага эга бўлган касалхона ишга туширилди. Палаталар асбоб-ускуна, препарат ва инвентарлар билан тўла жиҳозланган. Фақат ана шулар учун 150 миңг сўм сарфланди.

— Ҳозирча касалхонамизда 10 та хона бор. — деди бosh врач ўртоқ М. Маҳамедов. — Бу, албатта камлик қилади. Кейинчалик биз икки касалликлар ҳамда болалар касалликларини клиникаларини кенгайтираимиз.

Кейинчалик яна камиди 6—7 та хона қуриб, уларни мавжуд клиникалар ихтиёрига топшира-миз. Бу давр ичида касалхонамиз марказий лаборатория, рентген кабинети, хирургия бўлимига ҳам эга бўлади.

Шу кунгача районимиз марказида йирик поликлиника йўқ эди Ҳозирги кунда касалхона ҳузурда янги поликлиника ку-

ришга қизгин тайёргарлик кўришмоқда. Поликлиника учун 15 миңг сўмлик дори-дармонлар ҳамда зарур жиҳозлар сотиб оллинади.

Келгусида амалга ошириладиган ишлар фақат шуларгина эмас. Касалхонамиз «Коммунизм» колхозини ўз ичига олган. Бу йирин хўжалик ёрдами билан янги қуриладиган кўшимча хоналар сифатли ремонт

қилиниб, медицина препаратлари билан тўла таъминланади. Бундан ташқари колхоз касалхона ёнидан икки гектар ер ажратиб берди. Бу ерни деморлар дам олдидан сайроғҳ жойига айлантиришни мўлжаллаялмиз.

Ҳақиқатан ҳам шифобахш дарғоҳнинг режалари катта. Келгусида бу ерда койналар сон икки-уч баравар кўпайди.

Суратда: касалхонанинг ташқи кўриниши. А. Абалин фотоси.

„Пахтакор“ янада яхши ўйнаши мумкин

ФУТБОЛ

тирган ҳолда бир ҳужумчи (Красницкий) қарши томон штраф майдонини яқинида тураверишдан иборат тактика қонандага катта қўлайликлар туғдирди. Бундай схемани кўзлаб боп тренер Александр Андреевич Келлер жуда тўғри қилди. Чунки биринчидан, ярим ҳимояда ҳали чиникмаган йўнчилар қатнаши. Иккинчидан, объектив сабабларга кўра ярим ҳимоятчилар состави ҳар сафар алмашиб турди. Учинчидан, ярим ҳимоятчилар сон икки киши ортқ бўлганлиги сабабли «душман» ата-басини қайтариш ва қарши ҳужумга ўттиш осон бўлди.

Баъан ўртоқлар «Пахтакор» «ҳимоя вариант»ини кўзлаб но-тўғри иш қилди, актив атака қилиш системасини қўллашни керак эди, дейишади. Бу фикрга қўшилиб бўлмайдди. Аввало «Пахтакор» қўлланган схема «ҳимоя вариант»и эмас, балки актив ҳужум қилишга мўлжалланган. Илгарти туниги дарвозага киритиш учун кураш асосан штраф майдончасида бошланади. Энди эса бу кураш майдонининг ўртасида, ҳатто баъзан ундан ҳам берида қизғин тус олаётти.

Яна шуни ҳам айтиш керакки, ҳозирги ярим ҳимоятчилар асосан ҳам ҳимоятчи, ҳам ҳужумчиларни қўлай тўп билан таъминловчи, гайти келганда сира иккиланмай ҳужумга ўтувчи йўнчилардир. Бу бил бир нечталаб тўп киритган ярим ҳимоятчилар жуда кўп бўлди. Бирок бизнинг ярим ҳимоятчиларимиз Илгай Тазетдинов ва Лев Фефанов (у чечалчи номерда туш-тишдан қатъий назар ярим ҳимояда ўйнади) бу мурнаб ва кўп куч талаб этадиган вазифани унча яхши бажараолмадилар. Фефановнинг бутун мавсум давомида сира ҳам тўп киритаолмаганига, Тазет-

диновнинг атив бир марта (қолган 2 тасини 11 метрлик штрафдан киритган) тўп киритганига схема эмас, балки шахсан уларнинг ўзлари айбдор.

Янги тактик системани яхши ўлаштириб олган ва ўз индивидуал маҳоратини ошириш устида кўп билан ишлаган Борис Климов, Геннадий Красницкий, Юрий Беляков, Олег Моторин, Владимир Тажиров, Юрий Юсуповлар команданинги ўйин маданиятини ўстиришига ва муваффақиятларга эришишига катта ҳисса қўшдилар. Климов, Красницкий, Азизхўжаев энг яхши футболчи сифатида итти-фонда таннидлар.

Команданинги эришган катта муваффақиятларидан яна бири шу бўлдики, илгартиларинг иттиговсини, кўп ўйин қилинган коллектив сифатида танниган «Пахтакор» бу йил бу соҳада тўлдан бурилиш ясади. Деярлик ҳамма мусобақани уш-қилди билан маданий санаяда ў-қалади. Бу ўринда бosh тренер ўртоқ Келлернинг хизматини алоҳида таъкидлаш керак. У, ўйин техникасини яхши билишдан, кўпчи-ликта танниганлигидан фойдаланиб туниги катта тугадиган, коман-да аъзолари ўртасида орабузувчилик қиладиган, иккиликдан ўзини тинч олмайдиган В. Шеффер ва А. Козенковларини тўғри йўлга қўлашга кўп уринди, ҳамма чоралар ҳам қор қилмагач, уларсини коман-да қўйишга қарамай, уларнинг баҳридан ўтди. Шунингдек, меҳри-лон тарбиячи ва талабчан раҳбар Келлер О. Моторин, Г. Красницкий, А. Азизхўжаев, И. Тазетди-новларнинг ҳуқ-аъторидати жиддий камчиликларини тугатиш учун кўп вақт ва меҳнат сарфлади.

Ҳужумчи Юрий Беляков жисмоний кучлилик, югуриб-елиб чар-чамаслиги, қарши томон комбина-цияларини бузиб юборишга моҳир-

лиги билан катта оғру қозонди. Лекин унинг ҳамма касали қулай фурсатда туниги дарвозага урмасликдандир. Сўнгги вақтда у ўз халосини бироз тўзатапти. Ҳаракат қилса Беляков энг яхши ҳужумчилардан бири бўлади.

Геннадий Красницкий команданинг шон-шухрати бўлиб қолди. Биринчи оғруда у мамлакат ҳужумчилари ўртасида биринчи ўринни олди. Аммо бундан Красницкийнинг мағрурлиги кетиши учун ҳеч ўрин йўқ. У ҳали ҳам туниги кўпинча мўлжалга аниқ урولмайди, зарурат бўлмаганда ҳам қаттиқ зарб билан тепади. У кўп атлетик машн билан шуғулланиши, йўлдан ва эччил ҳаракат қилишга ўрганиши лозим. Шундангина у етуқ «бомбардир» бўлаолади.

Тажрибали ва техника жиҳатидан етуқ йўнчи Тазетдинов доқайдиқини ташлади. Ҳар сафар максимал куч билан ўйнаб, шахсий намуна кўрсатиши ва капитан сифатида ўйин давомида командага малакали раҳбарлик қилиши, йўнчиларнинг камчилигини йўлдошлик қўрсатиб бориши ва уларнинг руҳлантириб туриши керак. У, ўз вазифаси ва маъсулиятини яхши сезсин.

Команданинги яна бир катта камчилиги шундан иборатки, кўп йўнчилар туниги аниқ ва қулай ойнариш, яхши тўхтатиш ва бошқариш, қалла билан ўйнаш соҳасида «А» класс мастерлари даражасида пухта эмаслар.

Команда коллективи ва раҳбарларининг энг асосий вазифаси мажжул составни ҳар томонлама пухта ташкил қилиш ва ўстириш билан бирга командани талантили резерв билан мустаҳкамлашдан иборатдир. Алтиқиса командани марказий ҳимоят ва стабил ярим ҳимоятчилар билан мустаҳкамлаш жуда-жуда зарур. Шундангина «Пахтакор» ҳозиргидан ҳам яхши муваффақиятларга эришини турган гап.

Команда коллективи ва раҳбарларининг энг асосий вазифаси мажжул составни ҳар томонлама пухта ташкил қилиш ва ўстириш билан бирга командани талантили резерв билан мустаҳкамлашдан иборатдир. Алтиқиса командани марказий ҳимоят ва стабил ярим ҳимоятчилар билан мустаҳкамлаш жуда-жуда зарур. Шундангина «Пахтакор» ҳозиргидан ҳам яхши муваффақиятларга эришини турган гап.

Команда коллективи ва раҳбарларининг энг асосий вазифаси мажжул составни ҳар томонлама пухта ташкил қилиш ва ўстириш билан бирга командани талантили резерв билан мустаҳкамлашдан иборатдир. Алтиқиса командани марказий ҳимоят ва стабил ярим ҳимоятчилар билан мустаҳкамлаш жуда-жуда зарур. Шундангина «Пахтакор» ҳозиргидан ҳам яхши муваффақиятларга эришини турган гап.

Ҳужумчи Юрий Беляков жисмоний кучлилик, югуриб-елиб чарчамаслиги, қарши томон комбинацияларини бузиб юборишга моҳир-

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакция мизнинг

Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140 Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет кўри бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135 Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Санаят ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115, Эълолар бўлими — 28142.

РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140 Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет кўри бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135 Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Санаят ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115, Эълолар бўлими — 28142.